

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

SANCTI|| IOANNIS|| DAMASCENI OPERA,||

Johannes <Damascenus>

Parisiis, 1577

De virginitate & pudicitia, & honesto matrimonio. cap. xxvii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71880](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71880)

De voluntate atque animi affectione: & quòd voluntatem in omnibus rebus
 expendat Deus. CAP. XXVI.

Rom. 8.

Mar. 12.

Mat. 5.

Incerti.

Basil.

Theotimi.

Naz.

Clement.

Sexti.

ILIGENTIBVS Deum omnia cooperatur in bonum his, qui secundum propositum vocati sunt sancti.

Sedens Iesus contra gazophylacium, aspiciebat quomodo turba iactaret as in gazophylacium: & multi diuites iactabant multa. Cum venisset autem vidua vna pauper, misit duo minuta, quod est quadrans. Et conuocans Discipulos suos, ait illis, Amen dico vobis, quoniam vidua hæc pauper plus omnibus misit, qui miserunt in gazophylacium. Omnes enim ex eo, quod abundabat illis, miserunt: hæc vero de penuria sua omnia quæ habuit misit, totum victum suum.

Audistis quia dictum est antiquis, Non mœchaberis. Ego autem dico vobis, quia omnis qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, iam mœchatus est in corde suo.

Eos laudibus afficimus, qui animi inductione boni sunt, nõ qui necessitate quadam prohibiti, a malo abstinent. Vbi enim voluntas parata est, nihil est quod obstat. Ad sit animi alacritas: & nihil erit, quod impedimentum afferat.

Apud iustum iudicem, pro eo quoque, quòd qui spiam vel duntaxat proposuerit ea, quæ cum officio coniuncta sint, non contemnenda præmia constituta sunt.

Corporis actiones a multis interrumpi possunt. Qui autem animi inductione peccat, eodem momento, quo cogitauit, perfectum peccatum habet.

Pulcherrimum atque humanissimum hoc est, quòd Deus, non muneris pretio ac dignitate, sed offerentis viribus, animique affectione, donum metitur.

Non munus, sed voluntatem diuitem reputat Dominus, qui animam erudit.

Victima Deo est bona voluntas.

De virginitate & pudicitia, & honesto matrimonio.

CAP. XXVII.

Gen. 2.

Iob. 31.

Pro. 5.

Mal. 2.

Sap. 3.

4.

Mat. 19.

EXIT Adam, Hoc nunc os ex ossibus meis, & caro de carne mea: hæc vocabitur virago, quoniam de viro sumpta est. Quam obrem relinquet homo patrem suum, & matrem suam, & adhærebit vxori suæ: & erunt duo in carne vna.

Si deceptum est cor meum super muliere: & si ad ostium amici mei insidiatus sum: scortum alterius sit vxor mea, & super illam incuruentur alij.

A Domino copulatur mulier viro. Lætare cum muliere adolescentiæ tuæ: cerua charissima, & gratissimus hinnulus. Hubera eius inebrient te in omni tempore, in amore eius delectare iugiter.

Vxorem adolescentiæ tuæ ne derelinquas.

Felix est sterilis, & incoquinata, quæ nesciuit thorum in delicto: habebit fructum in respectione animarum sanctarum. O quam pulchra est casta generatio cum claritate! Immortalis enim est memoria illius, quoniam & apud Deum nota est, & apud homines. Cum præsens est, imitantur illam, & desiderant eam cum se eduxerit, & in perpetuum coronata triumphat incoquinatorum certaminum præmium vincens.

Accesserunt ad eum Pharisei, tentantes eum, & dicentes: Si licet homini dimittere vxorem suam quacunque ex causa? Qui respondens, ait eis, Non legistis, quia qui fecit ab initio, masculum & foeminam fecit eos? Propter hoc dimittet homo patrem & matrem, & adhærebit vxori suæ: & erunt duo in carne vna. Itaque iam non sunt duo: sed vna caro. Quod ergo Deus coniunxit, homo non

A non separet. Dicunt illi: Quid ergo Moyfes mandauit dare libellum repudij, & dimittere? Ait illis: Quoniam Moyfes ad duritiã cordis vestri permisit vobis dimittere vxores vestras: ab initio autem non fuit sic. Dico autem vobis, quia quicumque dimiserit vxorem suam, nisi ob fornicationem, & aliam duxerit, mœchatur: & qui dimissam duxerit, mœchatur. Dicunt ei discipuli eius, Si ita est causa hominis cum vxore, non expedit nubere. Qui dixit illis, Non omnes capiunt verbum istud: sed quibus datum est. Sunt enim eunuchi, qui de matris vtero sic nati sunt: & sũt eunuchi, qui facti sunt ab hominibus: & sunt eunuchi, qui seipso castrauerunt propter regnum cœlorum. Qui potest capere, capiat.

Mulier alligata est legi, quanto tempore vir eius viuunt, quod si dormierit vir 1. Cor. 7.
B eius, liberata est: cui vult, nubat: tantum in Domino.

De quibus autem scripsistis mihi: Bonum est homini mulierem non tangere. *Ibid.* propter fornicationem autem vnusquisque vxorem suam habeat, & vnaquæque suum virum. Vxori vir debitum reddat: similiter autem & vxor viro. Mulier sui corporis potestatem non habet, sed vir. Similiter autem & vir sui corporis potestatem non habet, sed mulier. Nolite fraudare inuicem, nisi fortè ex consensu ad tempus, vt vacetis orationi: & iterum reuertimini in idipsum, ne tentet vos Sathanas propter incontinentiã vestram. Dico autem non nuptis & viduis: bonum est illis, si sic permaneant, sicut & ego. Quod si non continent, nubant. Melius est enim nubere, quàm vri: Is autem qui matrimonio iuncti sunt, præcipio non ego, sed Dominus, vxorem à viro non discedere. Quod si discesserit, manere in nuptam, aut viro suo reconciliari. Et vir vxorem suam non dimittat. De virginibus autem præceptum Domini non habeo: consilium autem do, tanquam misericordiam consecutus à Domino, vt sim fidelis. Existimo ergo hoc bonum esse propter instantem necessitatem, quoniam bonum est homini sic esse. Alligatus es vxori? Noli querere solutionem. Solutus es ab vxore? Noli querere vxorem. Si autem acceperis vxorem, non peccasti: & si nupserit virgo, non peccauit. Tribulationem tamen carnis habebunt huiusmodi. Ego autem vobis parco. Volo autem vos sine sollicitudine esse. Qui sine vxore est vir, sollicitus est quæ Domini sunt, quomodo placeat Deo. Qui autem cum vxore est, sollicitus est quæ sunt mundi, quomodo placeat vxori: & diuisus est. Et mulier innupta & virgo cogitat quæ Domini sunt, vt sit sancta, & corpore, & spiritu. Quæ autem nupta est, cogitat quæ sunt mundi, quomodo placeat viro. Hoc autè ad vtilitatem vestram dico, non vt laqueum vobis iniiciam, sed ad id quod honestum est, & facultatem præbet sine impedimento Dominum obsecrandi.

Qui vxorem suam diligit, seipsum diligit. Nemo enim vnquam carnem suam odio habuit, sed nutrit, & fouet eam, sicut & Christus Ecclesiam. *Ephes. 5.*

Honorabile connubium in omnibus, & thorus immaculatus. *Heb. 13.*

Mentem oportet, non secus ac gubernatorem quendam, supra vitiosas affectiones insidentem, ac carnem velut nauem conscendentem, rationemque tanquam clauum periculi huc atque illuc obuertentem, fluctus generoso ac forti animo obterere: atque ita se comparare, vt sublimis manens, ac perturbationibus imperua, earum amarulentia, perinde ac maris falsugine, minime impleatur. *Basil. Ho. in princip. Prog.*

Vna tam viri, quam femina, virtus est: quandoquidem par quoque vtriusque procreatio. Ac proinde eadem quoque vtrique merces est constituta.

Quorum vna eademque natura est, eadem quoque sunt actiones. Quorum autem eadem est actio, horum etiam merces eadem.

Viri diligite vxores vestras, etiamsi ex longinquis regionibus ad matrimonij societatem coieritis. Date operam vt natura vinculum, & benedictionis iugum, ea copulent, quæ locorum interuallo inter se distincta sunt. Vipera, animal reptilium omnium atrocissimum, nuptiarum causa marina murena obuiam procedit, ac per sibilum significato aduentu suo, ex imo mari eam ad venereum complexum euocat. Hac verò parer, ac cum ve- *Hom. 6. in Hexam. De concordia coniugali.*

nenato animante copulatur. Quorsum hac mea spectat oratio? Nempe, quamuis morosus, & que asperis & truculentis moribus præditus sit maritus, cum tamen uxori ferendum esse: nec ulla causa adduci debere, ut coniunctionem, quæ sibi cum eo est, diuellat, Per uxor est? At maritus, Vino deditus? At natura tecum copulatus. Asper ac morosus? At membrum tuum, & quidem membrorum omnium præstantissimum. Audi iam maritus quoque congruentem sibi admonitionem. Vipera matrimonij reuerentia commota, Venenum euomit: tu verò coniunctionis reuerentia non adducis, ut animi scuitiam ac truculentiam excuti as?

Hom. de ⁹ Nec verò illud Alexandri præterierim, qui cum Darij filias, quæ eximia quadam forma pulchritudine esse prædicabantur, captiuas teneret, eas ne videre quidem voluit, turpe esse iudicans, eum, qui viros superasset, à mulieribus vinci. Hoc enim eodem, quò illud Evangelicum dictum tendit, si quis libidinoso affectu mulierem conspexerit, etiamsi adulterium re ipsa non impleverit, tamen, quò cupiditatem animo admisserit, crimine minime liberabitur. G

Ignat. Virginitatis iugum nemini impone. Periculosa enim res est, quamque seruare difficile sit, cum coactu ac necessitate fit.

Iuuenibus uxorem ducere permittit, priusquam cum scortis corrumpantur.

Na. Virgo, sis oculis Virgo, sis auribus atque

Carm. Lingua. nam tribus his facile est decedere recto.

Præcept. Beatos hos prædicat Dominus, non qui prorsus à perturbationibus remoti viuunt (neque enim fieri potest, ut in corporea vita spirituales prorsus atque omnibus perturbationibus vacua vitæ præstemus) sed qui ad naturales impetus tardi ac torpidi sunt. Neque enim hanc humana natura legem sancit, ut turbidis animi motibus omnino vacet: sed nobis exigitur, ut interdum existat, imbecillitas, quæ plerumque natura adnexa est, etiam præter voluntatem nostram efficit. At ne torrentis in modum à perturbationis impetu præcipientes feramur, Verum aduersus talem affectionem magno animo consistamus, ac turbidum motum ratione propulsemus, id verò munus est, in quo virtuti elaborandum est. Beati igitur sunt illi, qui ad turbulenta animi concitationes minime proclines sunt, sed animo compositi: & in quibus ratio, fræni cuiusdam instar, impetus reprimens, animam temerè efferrè non sinit. H

Chryso. Matrimonium libidinis est Venia.

Nihil tam indignum est Virgine, quam opibus studere, ac negotiorum multitudine obuolui. I

Methodij. Reticulum est organa quidem ea, quæ liberorum procreationi destinata sunt, casta conseruare, linguam autem minime conseruare: aut linguam quidem virginem custodire, oculos autem, vel aures, aut manus non custodire, Verum fastu atque iracundia scortari. Operæ pretium est enim omnia membra, ac sensuum organa pura & consignata seruare.

Theotimi. Quod coactum ac violentum est, molestiam confestim affert: quod autem liberum est, fastidium non admittit, verum gratia & desiderio semper floret.

Clement. Virginum labe ac corruptio non modo fornicatio dicitur, sed etiam præmatura elocatio: nimirum cum ante nubilem ætatem viro in matrimonium collocantur, siue à seipsis, siue à parentibus. K

Didymi. Diuturno studio & meditatione, concitatorum animi motuum vis ac feritas debilitatur. Nec perturbationum aurigæ, simulatque eas semel subegerit, statim tranquilla omnia sunt. Semper enim, quandiu homo in vita versatur, hoc bellum durat.

De fornicatione, & adulterio, ac præpostera venere.

CAP. XXXVIII.

Si moechatus